

मानायां पृथिव्यां भूमावसि । किं च ते तव यज्ञियं यज्ञयोग्यं यत् नामाग्निरिति प्रसिद्धमनाधृष्टं केनापि याज्ञिकेनातिरस्कृतं तेन त्वादधे तेन नाम्ना युक्तं त्वां स्थापयामि ॥ ॥ का° [५.३.३०.३१.] एवं द्विपरं द्वितीयस्यां तृतीयस्यामिति विशेष इति । यथा पूर्वैस्त्रिभिर्मन्त्रैः त्वात्वा कृत्वा मृत्प्रक्षिता वेद्यर्थमेतच्चितयं पुनरपि द्विः कुर्यादिति मन्त्रयोः तत्रास्यामिति पदस्थाने द्वितीयस्यां तृतीयस्यामिति पाठविशेष इति सूत्रार्थः ॥ यद्यपि पृथिवीशब्देन भूमिरेव तथापि द्वितीयस्यामिति तृतीयस्यामिति विशेषणत्वाद्वितीया पृथिव्यन्तरिक्षं तृतीया पृथिवी द्यौः अन्यत्पूर्ववद्याख्यम् ॥ ॥ का° [५.३.३२.] अनु वेति चतुर्थं यथार्थमाहृत्येति । यथा पूर्वस्मिन्प्रायत्रये मृदाकृत्य प्रक्षिता एवं चतुर्थमपि प्रक्षेपणपर्यन्तं मृदाहरणं कुर्यादिति सूत्रार्थः ॥ देववीतये देवानां प्रीतये हे मृत्तिके त्वा त्वामनु पूर्वाक्तमाहरणत्रयमनु सृत्याहरामीति शेषः ॥ १ ॥

a. सि०कृत्यसि सपत्नसा०ही देवेभ्यः कल्पस्व ।

b. सि०कृत्यसि सपत्नसा०ही देवेभ्यः शुन्धस्व ।

c. सि०कृत्यसि सपत्नसा०ही देवेभ्यः शुम्भस्व ॥ १० ॥

का° [५.३.३२.] सि०कृत्यसीति व्यूहृत्युत्तरवेदि० शम्यामात्रीमिति । विशेषेण पांसुभिः समां करोति ॥ त्रयाणां वेदिर्देवता । वाक्पूर्वमसुरेभ्यः क्रुद्धा सि०ही भूत्वा चचारेतीतिहासः [३.५.१.३२.] । सा वेदिमन्त्रेषूच्यते (10.) । हे उत्तरवेदे या त्वं सि०ही सि०समाना भूत्वा सपत्नसा०ही सपत्नान् सहतेऽभिभवतीति सपत्नसा०ही कर्मण्यण् शत्रूणामभिभवित्री असि भवसि । अतो देवेभ्यः देवोपकारार्थं कल्पस्व समर्था उत्तरवेदिद्वयेण कृता भव ॥ ॥ का° [५.३.३०.] प्रोक्षत्युत्तरवेदि० सिकताश्च प्रकिरति सि०कृत्यसीति प्रतिमन्त्रमिति ॥ हे उत्तरवेदे शुन्धस्व शुद्धा भव । शुन्ध शुद्धौ । अन्यत्पूर्ववत् ॥ हे उत्तरवेदे त्वं शुम्भस्व सिकताप्रक्षेपेण शोभिता भव । अन्यत्पूर्ववत् । शुभतिरलङ्कारार्थः ॥ १० ॥

IV. a. इन्द्रघोषस्त्वा वसुभिः पुरस्तात्पातु । b. प्रचेतास्त्वा रुद्रैः पश्चात्पातु ।

c. मनोजवास्त्वा पितृभिर्दक्षिणतः पातु । d. विश्वकर्मा त्वादित्यैरुत्तरतः पातु ।